

BASÍLICA
•
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Núm.

785

24
novembre
2019

Nou any litúrgic, nou Advent

Lluís Ramis, rector

El proper diumenge comencem l'Advent i un nou any litúrgic. Val la pena que recordem el significat de tot això.

La fe cristiana és viure una història, la història de la salvació de Déu que té el seu centre en Jesús, en la seva mort i resurrecció. I això ho recordem i vivim al llarg de l'any: és el que coneixem com a **any litúrgic**.

Al principi els cristians només celebraven el diumenge. Es reunien el dia de la resurrecció del Senyor per a celebrar l'eucaristia.

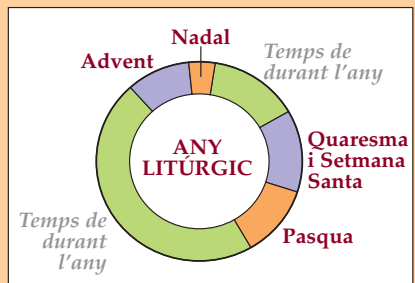
Però ben aviat van començar a celebrar, un cop a l'any, el dia de l'aniversari de la mort i resurrecció de Jesús. Així va néixer la Pasqua cristiana. Després la Pasqua es va anar allargant, fins a durar cinquanta dies. Al segle IV s'hi van afegir quaranta dies de preparació, el temps de Quaresma.

També al segle IV es va començar a celebrar el naixement del Fill de Déu al món, el Nadal. A l'Orient ho celebraven el 6 de gener, mentre que a Roma i Occident, ho feien el 25 de desembre. Finalment, en el segle VI es va crear també un temps de preparació, l'Advent. Així va quedar format bàsicament l'any litúrgic tal com ara el tenim i que comença amb l'Advent. Durant els temps litúrgics "no forts" celebrem la vida pública de Jesús que constitueix el temps ordinari o de durant l'any, que queda dividit en dos per la Quaresma i la Pasqua.

L'Advent s'inicia quatre diumenges abans de Nadal. És un temps d'esperança, de desig i de pregària perquè cadascú de nosaltres i el món sencer siguem transformats per l'amor de Déu, i és també temps de treball nostre per preparar el camí d'aquest amor. Així ens preparem per a la vinguda del Fill de Déu enmig nostre.

Litúrgicament fem servir el color morat que té diversos significats, entre ells el de l'espera que és el significat principal d'aquest temps.

A l'Advent preparem les dues vingudes

del Senyor, la darrera al final dels temps, per això el primer diumenge es proclama un evangeli escatològic que parla de les darreries i que ens recorda els evangelis del final de l'any litúrgic; la segona i tercera setmana tenen com a protagonista a Joan Baptista que fa una crida a la conversió i és presentat com el precursor del Messies, d'alguna manera podem dir que ens preparem per a les vingudes continuades que Jesús fa des de la seva resurrecció-ascensió i el final dels temps, perquè ell segueix fent-se present enmig nostre a través de l'Eucaristia i els altres sagraments, de la pregària, de la Paraula de Déu, de la reunió dels cristians, de les persones pobres i necessitades,...

Finalment, la darrera setmana està centrada en la preparació del Nadal, de la vinguda de Jesús fa més de dos mil anys i per aquesta raó el protagonisme de les lectures de l'evangeli el té Maria, i en el cicle de Mateu, també Josep.

Durant el temps d'Advent els cants són diferents, ens recorden que esperem la vinguda del Senyor, no es resa ni canta el Glòria fora de la solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria. Un altre element que ha guanyat pes durant aquest temps litúrgic és el de la corona d'Advent amb quatre espelmes, cadascuna de les quals representa una setmana i s'encén amb solemnitat el diumenge corresponent.

Disposem-nos doncs a viure aquest nou Advent amb una millor comprensió del que és i significa, i dels seus valors.

Els Gegants petits del Pi clouen els seus 350 anys a Pedralbes

Enguany els Gegants del Pi han celebrat el seu 350è aniversari. Per tancar l'efemèride, aquest diumenge 24 de novembre, els quatre Gegants originals del Pi visitaran el Monestir de Pedralbes per agrair, setanta anys després, l'acollida del monestir durant la guerra, quan les figures van ser resguardades al monestir gràcies als encarregats de patrimoni de la Generalitat de Catalunya.

L'acte, organitzat per l'Ajuntament de Barcelona, el Monestir de Pedralbes, la Basílica i l'Arxiu del Pi, i l'Associació d'Amics dels Gegants del Pi serà una oportunitat única de veure els quatre Gegants originals del Pi ballant fora de la plaça del Pi i els seus entorns, ja que des de 1986, només surten a ballar per les Festes de Sant Josep Oriol, que se celebra al barri del Pi pels volts del 23 de març.

A les 11:00 es farà una cercavila per la baixada del Monestir, que acabarà a la plaça i a les 12:00, començarà la tradicional missa de diumenge, on els gegants faran l'ofrena floral a Santa Maria de Pedralbes i a la reina Elisenda de Montcada. De 10:00 a 15:00 hi haurà portes obertes al claustre del Monestir.

El dimecres 27, es farà una conferència a càrrec de les conservadores del monestir de Pedralbes a la cripta del Pi, al voltant del tresor del Pi i la seva estada a Pedralbes.

La Capella de Música de Santa Maria del Pi (1)

Tot i que la documentació relativa a la capella de música de Santa Maria del Pi és molt abundant, fins al moment no se n'ha realitzat cap estudi sistemàtic d'aquesta ni s'ha publicat cap treball, tret d'algunes referències laterals i d'una intervenció realitzada cap al final de la dècada de 1960 per Mm. Francesc de Paula Baldelló.

No obstant això, algunes coses interessants es poden dir sobre la trajectòria de la formació musical. Pensem per alguns indicis que l'activitat musical a Santa Maria del Pi s'havia iniciat ja al segle XV com s'ha constatat en altres capelles de música de la ciutat. De tota manera, el primer document que ens parla clarament d'una mestria de cant és la concòrdia signada el 28 de maig de 1549, entre els membres de la comunitat de preveres i el rector d'una part, i els membres de la Junta d'Obra i els baciners del Plat del Pobre Vergonyant de l'altra, que com a patrons havien de dotar una plaça de Mestre de Cant per al servei de l'església. El 14 de desembre de 1550, seguint la recent estrenada concòrdia i ordinació, es nomena a Mn. Joan Guiaga mestre de cant. És el primer del qual en tenim constància ara mateix. Queda, per tant, instituïda a mitjans del segle XVI la col·laboració de la Comunitat, la Junta d'Obra i el Bací dels Pobres Vergonyants en la feina de dotar la formació musical pinenca, col·laboració que es perpetuarà al llarg de la història i fins arribar al segle XIX. Sabem que l'any 1604 va ser nomenat mestre de capella en Bernat Aymerich, qui ho havia estat de la catedral de Tarragona uns anys abans. Això podria indicar que en aquell moment, el Pi ja era un referent per al *cursus honorum* de l'ofici de mestre de capella.

A partir d'aquest moment les notícies relatives a la Capella de Música de Santa Maria del Pi sovintegen, normalment relacionades amb assumptes de gestió però també amb algunes notícies d'actuacions musicals memorables a la ciutat com la intervenció, magnífica en la opinió dels cronistes, que realitzà durant els actes litúrgics a l'entorn de les festes per l'arribada de la relíquia de Sant Isidre a Barcelona l'any 1623, o la participació, juntament amb les altres grans capelles de Barcelona, en l'ofici d'acció de gràcies que el noble Dalmau de Queralt i de Codina, comte de Santa Coloma i virrei de Catalunya, va patrocinar en acció de gràcies per la presa del castell de Salses a principis de l'any 1640.

Fragment de música mensural amb polifonia a dos veus aparegut en una llibreta de comptes de 1422

Primera trobada de campaners de Barcelona

L'Associació d'Amigues i Amics del Campanar de Santa Maria del Pi ha organitzat, per el proper dia 1 de desembre, a l'església del Pi, la primera trobada de campaners de Barcelona. Els organitzadors volen convertir aquesta iniciativa en un acte que es repeteixi anualment.

A Barcelona hi ha actualment grups de campaners que toquen a les parròquies de Sant Vicenç de Sarrià, Crist Rei de la Sagrera, Sant Andreu de Palomar i Santa Maria de Badalona.

Una de les principals finalitats de la trobada és compartir experiències i anar coneixent-se entre els diferents grups. La idea és també coordinar les iniciatives que es proposin de cara a incentivar el coneixement d'aquest antiquíssim ofici entre els campaners i la gent en general.

L'Associació d'Amigues i Amics del Campanar de Santa Maria del Pi porten ja tres anys d'activitat recuperant els repics de campanes i fent recerca dels tocs que hi havia a la ciutat de Barcelona. L'entitat s'ha ofert a altres grups per ajudar a recuperar el so manual de les campanes, molt diferent al dels actuals sistemes electromecànics, i que a la nostra ciutat s'havia perdut des de poc després de la Guerra Civil.

La campana Antònia del Pi

Loteria i Grossa del Pi

Ja disposem de la **Loteria** del Pi. Com cada any quan arriben les fredorades, teniu al cancell d'entrada a la vostra disposició les butlletes. Enguany, a petició de força gent, hi afegim participacions del sorteig de la **Grossa**.

Si voleu estar informats de totes les activitats que es fan a Santa Maria del Pi, subscriuiu-vos al nostre butlletí electrònic a www.basilicadelpi.cat

Horari de misses

DIES FEINERS
19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES
18:30 a la Capella de la Sang
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES
12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.cat
www.basilicadelpi.cat

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora. Per les gestions administratives relacionades amb els sagraments, l'horari establert és el següent:
dimarts de 10:00 a 11:00 (atenció telefònica) i dijous de 18:00 a 20:00.
despatx.santamariadelpi@gmail.com